

การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

Development of a Guidance Activities Packages Based On Multimedia
For Life Skills Development Of Rajchaprachanukhroh 19 School
Mattayomsuksa 1 Students

นางฉลวย ปานเมือง*

ดร.ไกรเดช ไกรสกุล**

ดร.ปรีชา สามัคคี***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาทักษะชีวิตในการจัดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช 4) ประเมินผลความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองชุดกิจกรรม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง จำนวน 25 คน และกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้จริง ชุดกิจกรรมได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2556 จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดยอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต แบบประเมินทักษะชีวิต และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าอำนาจจำแนก และการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาของการพัฒนาทักษะชีวิตในกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวฐานะยากจน ขาดบิดาหรือมารดา หรือขาดทั้งบิดาและมารดา อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มีใช้บิดามารดาของตนเอง ทำให้ขาดแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต และขาดทักษะชีวิต และพบว่า มีระดับการพัฒนาทักษะชีวิตทั้ง 4 องค์ประกอบ ในระดับ พอใช้ และรองลงมาคือต้องปรับปรุง

2. สภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับองค์ประกอบทักษะชีวิตน้อยมาก โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ขาดการนำเทคนิคการสอนที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน สื่อการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลจากการสังเกตการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเท่านั้น

3. ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวน 12 กิจกรรม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.07/81.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75

4. หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีคะแนนการประเมินทักษะชีวิต สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมแนะแนว, สื่อประสม, ทักษะชีวิต, การพัฒนาชุดกิจกรรม

Abstract

The purposes of this research were to 1) Define the problems of life skills development in guidance activities for Matthayomsuksa 1 students 2) Develop the guidance activities package based on ultimedia for life skills development of Matthayomsuksa 1 students at Rajapranugroh 19 School Nakhon Si Thammarat 3) Study the result of using the guidance activities package based on multimedia for life skills development of at Rajapranugroh 19 School Nakhon Si Thammarat Matthayomsuksa 1students 4) Investigate the students' satisfaction toward the guidance activities package based on multimedia for life skills development. The try out sample was 25 Matthayomsuksa 1 students at Suksasonggroh patthalung School in the first semester of the 2013 academic year and the sample consisted of 42 Matthayomsuksa 1 students at Rajjapranugroh 19 School Thung Song District Nakhon Si Thammarat Province in the first semester of the 2013 academic year. The

sample was selected by using volunteer students. The experimental instruments were a guidance activities package based on multimedia for life skills development, life skills evaluation form and an evaluation on the students' satisfaction toward a guidance activities package based on multimedia for life skills development. The data obtained were analyzed by Mean ($\bar{X}$) Standard Deviation (S.D.) and t-test Dependent. The results of the study revealed that ;

1) The problems of life skills development in guidance activities for Matthayomsuksa 1 Students were from the sample mostly came from poor families, they had no father or no mother or they were orphans, they lived with the parents which were not their own father or mother ; these cause the sample had no good role for living and had no life skills and found that the 4 life skills development were in poor and must be improved. The problems of life skills' development in guidance activities for Matthayomsuksa 1 students found that the objective learning cohere very little with life skills elements especially in analytical thinking, determine and creative problem solving. Including an awareness and self-esteem and others. A learning management was not relate with students life skills supporting. The instruction media learning was not various, the measurement and evaluation were only from observation by answering the question and comment in class.

1) There were 12 of a guidance activities package based on multimedia for life skills development Matthayomsuksa 1 students at Rajjaprajanugroh 19 School ; were efficient since they were found to have the criteria of 78.07/81.73 which were above the determined criteria of 75/75

2) After using the guidance activities package based on multimedia for life skills development Matthayomsuksa 1 students at Rajjaprajanugroh 19 School, the students' life skills evaluation score was higher than before using them. And there were Statistical Significant at the .05 level.

3) The students' satisfaction toward the guidance activities package based on multimedia for life skills development was at highest level.

Keyword : Guidance Activities Packages Based , Multimedia , Life Skill, Development activities package

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้หลายประการ เช่น พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว ตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวไว้ประการหนึ่งคือ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมายวางแผนชีวิตทั้ง ในด้านการศึกษาและอาชีพ ทั้งยังเป็นกิจกรรม ที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้าน ซึ่งการแนะแนวในส่วนของการพัฒนาการแนะแนว มีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคน สังคม สิ่งแวดล้อม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มุ่งให้คนไทย ได้รับการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็น คนดี คนเก่ง มีความสุข พึ่งพาตนเองได้ มีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีศาสนา และวัฒนธรรม ในวิถีชีวิต มีส่วนร่วม ในการเสริมสร้างประชาคมไทย และประชาคมโลก ให้มีความสุข สร้างสังคม ทั้งด้านความรู้ คุณภาพ คุณธรรม สมานฉันท์และเอื้ออาทร บนพื้นฐาน ภูมิปัญญาไทย และสากล อันนำไปสู่ระบบเศรษฐกิจ

ที่ใช้ความรู้เป็นฐาน ซึ่งแผนพัฒนาการแนะแนวจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาให้คนไทยเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ เพราะการแนะแนวจะเป็น กระบวนการที่จะช่วย ให้บุคคลรู้จัก เข้าใจ และสามารถเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม มีทักษะ ในการจัดการชีวิต ตลอดจนสามารถปรับตัวเอง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เยาวชนในปัจจุบันตกอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อม ที่ตึงให้มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ขณะเดียวกันก็มี ปัญหาของสถาบันครอบครัว ดังนั้นการพัฒนา เยาวชนจึงมีความจำเป็นที่ระบบการศึกษาจะต้อง ช่วยสร้างมีคัมภีร์ให้กับเยาวชนส่วนใหญ่ เพื่อที่จะ ไปเผชิญกับปัญหารอบตัวและภูมิคุ้มกันเหล่านี้ จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างครอบครัวในอนาคต ของเยาวชนต่อไป

การศึกษาเกี่ยวกับทักษะชีวิตจะช่วยปู พื้นฐานด้านเจตคติสร้างทักษะที่สำคัญต่อการมีชีวิต ครอบครัวยุคและการปรับตัวในครอบครัว (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2538 อ้างใน กองสุศึกษา, 2553) ในภาวะสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความ เจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี มีความเป็นสังคม เศรษฐกิจมากขึ้น แต่ไม่ยอมเปิดกว้างให้มีการส่งเสริม เยาวชนให้มีคุณค่าและเยาวชนเองก็ดูเหมือนว่าจะ ไม่มีความกระฉับกระเฉงในความคิดของตนเกี่ยวกับ โอกาสในชีวิตข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไร ปัจจัย ทั้งหมดจึงชักนำให้เยาวชนมีความอ่อนแอ ขาด ทักษะชีวิต การมีทักษะชีวิตจะเป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะทำให้เยาวชนเข้มแข็งขึ้น สามารถพัฒนาปรับ ตัวเองให้อยู่ในสถานการณ์ที่ยุ่ยากได้ และช่วยให้ เยาวชนปรับเปลี่ยนตนเองให้เกิดทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักเรียนขาดทักษะชีวิต เนื่องจากโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากความยากจน หรือประสบปัญหาต่าง ๆ จนไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไปได้ มีอยู่ทั่วประเทศ จำนวน 50 แห่ง ได้แก่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เป้าหมายคือรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส 10 ประการ ได้แก่ เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก, เด็กเร่ร่อน, เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณีเด็ก, เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า, เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ, เด็กยากจนมากเป็นพิเศษ, เด็กในชนกลุ่มน้อย, เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด, เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ และเด็กในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนเด็กเหล่านี้เมื่อมาอยู่ด้วยกันในสังคมโรงเรียน ก็ย่อมเกิดปัญหาตามมาในหลายด้าน เพราะมีสภาพครอบครัว สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สรุปได้จากรายงานจากครูประจำเรือนนอน กล่าวถึงสภาพปัญหาของนักเรียนเมื่อมาอยู่ร่วมกันก็ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาหลักขโมย ปัญหาความสะอาด ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาการปรับตัวเมื่ออยู่รวมกันเป็นสังคมใหญ่ หลายคนมีปัญหาด้านการปรับตัวในการดำรงชีวิต สภาพจิตใจ ความคิด ของนักเรียนเหล่านี้จะแตกต่างกับนักเรียนทั่ว ๆ ไป และจากการสอบถามครูผู้สอนพบว่า นักเรียนยังไม่เข้าใจตนเองดีพอ ขาดทักษะชีวิต ขาดการคิดวิเคราะห์ ขาดทักษะทางสังคม ไม่รู้จักและเข้าใจตนเอง ขาดความมั่นใจในตนเอง

ไม่สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกๆ รายวิชา จะต่ำกว่าเด็กนักเรียนปกติทั่วไปที่มีความพร้อมทางด้านครอบครัว

การศึกษาเกี่ยวกับทักษะชีวิตจะช่วยปูพื้นฐานด้านเจตคติสร้างทักษะที่สำคัญต่อการมีชีวิตครอบครัวและการปรับตัวในครอบครัว (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์, 2538 อ้างใน กองสุศึกษา, 2553) ปัจจุบันพบว่าปัญหาเด็กขาดทักษะชีวิต ได้สร้างผลกระทบอย่างมากมายเช่นเกิดความเครียดใช้การตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ผิดพลาด เช่น การหนีไปพึ่งสารเสพติดหรือการตัดสินใจฆ่าตัวตาย เพื่อหนีปัญหาดังที่จะเห็นได้ตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ปัจจุบันชุดกิจกรรมและสื่อประสมที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับนักเรียนจะอยู่ในรูปแบบเอกสารงานวิจัยผลการสำรวจการนำเสนอผ่านทางอินเทอร์เน็ตปัจจุบันยังไม่ค่อยแพร่หลาย ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับสื่อประสมเพื่อสร้างให้นักเรียนเกิดความรู้ ตระหนักรู้ในตนเอง เห็นใจผู้อื่น เกิดทักษะในการสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหา จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้ มีความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสม ร่วมกับสื่อ Multimedia วิดีโอ กรณศึกษา ภาพ ข่าวเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียน ประกอบในชุดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมจะบอกเล่าถึงผลดี ผลเสียของการปฏิบัติตน ในแต่ละสถานการณ์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น แนะนำแนวทางในการปรับปรุงป้องกันตัวเอง เกิดความสามารถ ของบุคคลที่จะคิด

ตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับตัวให้มีพฤติกรรม ที่ถูกต้องสามารถจัดการกับความต้อการปัญหา และสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิต อย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปให้มี สุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคม ซึ่งในบุคคลนั้นจะต้องพัฒนาในเรื่องการปรับความคิด ความรู้สึก การใช้กลไกป้องกันตนเองในทางสร้างสรรค์ และสังคมยอมรับ การมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ต่อเจตคติ ที่ดีต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่นและต่องาน ซึ่งสอดคล้องตามที่กรมวิชาการได้สรุปว่าการช่วย ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและดำรง ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ 2546, 31) ทางเลือกทั้งหมดในการแก้ปัญหา นักเรียน ขาดทักษะชีวิต ผู้วิจัยจึงได้เลือกการพัฒนาชุด กิจกรรมแนะแนวร่วมกับสื่อประสม เพื่อพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียน เนื่องจากมีผลการวิจัย ที่ยืนยันว่าชุดกิจกรรมแนะแนวและสื่อประสม ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิต ได้ดี

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนา ทักษะชีวิตในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ได้เลือกการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับ สื่อประสม มาเป็นกรอบความคิดในการเสริมสร้าง ทักษะชีวิต โดยการนำหลักการ กรอบความคิด และแนวทางปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต นั่นคือ ให้นักเรียนได้รู้จักคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ เกิดความคิดสร้างสรรค์ ตระหนักรู้ในตน เห็นใจผู้อื่น เกิดทักษะด้านการสร้างสัมพันธภาพและการ สื่อสาร ทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา ทักษะการจัดการกับอารมณ์และการจัดการกับ ความเครียด เกิดความภูมิใจในตนเอง และมีความ รับผิดชอบต่อสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการพัฒนา ทักษะชีวิตในการจัดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้น สื่อประสม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ที่เน้นสื่อประสม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจจากการ ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมกิจกรรมแนะแนวที่เน้น สื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75 /75
2. ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อการ ใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนา ทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับดี

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาทักษะชีวิตในการจัดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 2 พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสม สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสม สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระยะที่ 4 ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 11 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับหาประสิทธิภาพของเครื่องมือเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง อ.เมือง จ.พัทลุง ปีการศึกษา 2555 จำนวน 25 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ชุดกิจกรรมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2556 เลือก แบบอาสาสมัครเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 42 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร
2. แบบสัมภาษณ์นักเรียนเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
3. ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 12 กิจกรรม
4. แบบประเมินทักษะชีวิต จำนวน 80 ข้อ ใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตโดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
5. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลสภาพปัญหา เก็บรวบรวมโดยใช้เครื่องมือคือ แบบประเมินทักษะชีวิต แบบสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 42 คน

3. ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วย

ตนเอง เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ใช้ระยะเวลาทดลอง 12 สัปดาห์

1. หลังจากที้นักเรียนได้เรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตครบทั้ง 12 ชุดแล้ว จึงทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้ประเมินทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. ตรวจให้คะแนนแบบประเมินทักษะชีวิตของนักเรียนหลังสอบ นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. ดำเนินการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปและสภาพปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากสภาพครอบครัวที่ฐานะยากจน ขาดบิดาหรือมารดา หรือขาดทั้งบิดาและมารดา อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มีใช้บิดามารดาของตนเอง ทำให้กลุ่มตัวอย่าง ขาดแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ขาดทักษะชีวิตสูง ทำให้แสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสม และพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 42 คน มีสภาพปัญหาขาดทักษะชีวิตทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับ พอใช้ (ร้อยละ 42.86) และรองลงมาคือต้องปรับปรุง (ร้อยละ 35.71)

สภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในการจัดกิจกรรมแนะแนว

ที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จากการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน กิจกรรมแนะแนวบพบ ว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมแนะแนวนั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะพื้นฐานด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตนให้ถูกต้องเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง และมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี แต่ผลการจัดการเรียนรู้ พบว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และวิเคราะห์ตัวชี้วัดพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่าจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับองค์ประกอบทักษะชีวิตน้อยมาก โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิต เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดผลประเมินผลพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ยังขาดการนำเทคนิคการสอนที่มีความสัมพันธ์

กับการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน สื่อการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลจากการสังเกตความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมและการให้ความร่วมมือ ในการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเท่านั้น

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนว ได้นำเสนอวิธีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการทำวิจัยโดยพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตขึ้นมา สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตให้กับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์

1) ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตกลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

2.1 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทั้งหมดจำนวน 12 กิจกรรม

2.2 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้วยการหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) ชุดกิจกรรมมีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ สื่อวีดิโอน่าสนใจ ตัวหนังสือข้อความอ่านง่าย เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมต้องปรับปรุง

2.3 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้วยการหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีค่าประสิทธิภาพ

เป็น 75.93/78.15 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75 /75

2.4 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้วยการหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Group Testing) ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตกลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (แนะแนว) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ค่าประสิทธิภาพเป็น 78.07/81.73 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 /75

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตพบว่าคะแนนหลังการทำกิจกรรมสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ผลการประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 42 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในภาพรวมระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.00 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า กิจกรรมทักษะชีวิตช่วยให้คุณรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.67 กิจกรรมทักษะชีวิต ช่วยให้คุณมีทักษะในการปฏิเสธมากยิ่งขึ้นคิดเป็นร้อยละ 80.00 กิจกรรมทักษะชีวิต

ช่วยให้มีทักษะชีวิต พร้อมจะเผชิญปัญหาต่าง ๆ ในสังคม รู้จักสร้างทางเลือกที่ดีที่สุดให้ตนเอง แก้ปัญหาอย่างมีสติ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายผล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. จากสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนว ได้นำเสนอวิธีการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียนเพื่อเป็นการทำวิจัยและพัฒนา ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ การเรียนรู้ให้มากที่สุด โดยมุ่งให้นักเรียนคิด และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม นักเรียนได้มีส่วนร่วมในองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ประสบการณ์ เป็นการที่ครูช่วยให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมของตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ 2) การสะท้อนความคิดและอภิปรายครูช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง 3) เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดนักเรียนเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด 4) การประยุกต์แนวคิด นักเรียนนำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์ ต่าง ๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติ

ของนักเรียนเอง โดยเลือกใช้วิธีการเรียนที่เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง ได้แก่ การบรรยาย การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม สถานการณ์จำลอง สถานการณ์จริง การสาธิตและกรณีตัวอย่าง โดยแต่ละเรื่องจะมีสื่อประสมในรูปแบบ วิดีทัศน์, เทปบันทึกเสียง, กรณีศึกษา, ภาพ, วีดิโอ, ภาพยนตร์, ทุกสถานการณ์ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตดังเช่น วิภาวี ไชยะวัง (2551) ทศพร สุวรรณปักษ์ (2550) กมลวรรณ จินหน่อ (2552) มิริยม ชื่นสุวรรณ (2554) สุปรียา จรทะผา (2555) พันธพร วุฒิ (2555) ได้ผลการวิจัยตรงกันว่าหลังการร่วมกิจกรรม นักเรียนมีคะแนนระดับทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

2. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยกิจกรรม 12 กิจกรรม ได้รับการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมซึ่งมีอยู่ 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านคำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมขึ้นโดยอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีการสร้างจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมตามขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมของบุญเกื้อ ควรหาเวช (2542, 92) และมีองค์ประกอบของชุดกิจกรรมที่ดัดแปลงของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2534, 117-119) บุญชม ศรีสะอาด (2537, 95 - 96) มาประยุกต์เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากขึ้นและสอดคล้องกับความเหมาะสม

ในองค์ประกอบของชุดกิจกรรม สำหรับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลาเมื่อนำชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพซึ่งในการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไว้ที่ 75/75 โดยผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ทดลองกับนักเรียนจำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษาเวลาและเนื้อหาของชุดกิจกรรมพบว่าชุดกิจกรรมทั้ง 12 ชุดมีเนื้อหาที่เหมาะสมและน่าสนใจโดยเฉพาะชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่องโลกป่วยพวกเราต้องช่วยกันและปรับปรุงส่วนที่บกพร่องแล้วนำไปทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 9 คนปรากฏว่ามีประสิทธิภาพ 75.93/78.15 และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการหาประสิทธิภาพนวัตกรรมจึงนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ ครั้งที่ 3 กับนักเรียนจำนวน 25 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพ 78.07/81.73 แสดงว่าชุดกิจกรรมทั้ง 12 ชุด มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ตามหลักเกณฑ์สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวแววดาว ดวงจันทร์ (2551) ที่ พบว่า ชุดกิจกรรมทักษะชีวิตสามารถพัฒนาให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าในตนเอง มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมร่วมกัน สามารถสรุปความรู้และนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และมีทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้น หลังจากร่วมกิจกรรมทักษะชีวิตทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนทำกิจกรรมทักษะชีวิต และการที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจและพอใจในการเรียนจากสื่อวีดิโอ กรณศึกษาจากหนังสือพิมพ์ดังกล่าวอาจเป็นเพราะเนื้อหาที่นำมาสร้างเป็น

บทเรียนเป็นเรื่องราวที่พบในชีวิตของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถนำสิ่งที่คุ้นเคยอยู่แล้วมาใช้ในการทำความเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น จึงส่งผลโดยตรงกับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าชุดกิจกรรมแนวนอนที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนวนอนที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตโดยเปรียบเทียบทักษะชีวิต ก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม พบว่าทักษะชีวิตของนักเรียนหลังทำกิจกรรมสูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนวนอนที่เน้นสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะชีวิตทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มองเห็นความเชื่อมโยงของกิจกรรม ความคิดรวบยอดและสาระความรู้ต่าง ๆ ช่วยในการจำเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้มากขึ้น เกิดทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น ในการประเมินมองเห็นศักยภาพการเรียนรู้ของสมองตนเองมากขึ้นช่วยให้สามารถคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น ช่วยให้ การเรียนการสอนการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและช่วยให้จำสาระต่างๆ ได้นานเกิดความคงทนของการเรียนรู้ และเกิดทักษะชีวิตที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของนายบรรพต แสนสุวรรณ (2550) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองผือ

เทพนิมิต พบว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนสูงขึ้น หลังจากทำกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรม มีคุณภาพในระดับดี

4. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้าง ชุดกิจกรรมแนะแนว ตามแนวคิดและหลักการ ของชุดกิจกรรมของ นางสาวพันธพร วุฒิ (2555) ที่กล่าวไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะชีวิต และมีความ พึงพอใจในการจัดกิจกรรมทักษะชีวิต มีความตั้งใจ

และเต็มใจในการเข้าร่วม มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความไว้วางใจในตัวผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมด้วยกัน มีความกล้าแสดงออก ความรู้สึกอยากเปิดเผย มีความเชื่อมั่นในการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถ ยอมรับฟังผู้อื่น มีทักษะในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบ มีความสุข เห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น มีความสนุกสนานในการทำกิจกรรม ร่วมกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและการจัด กิจกรรมควรนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้เพื่อ ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข ทำใ้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมทั้ง 12 ชุด

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ จินหน่อ.(2553). การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้านการจัดการการเรียนรู้เวลา และความสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. อัดสำเนา. กรม วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, คณะกรรมการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2534). “หน่วยที่ 14 ชุดการสอนระดับประถมศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชา สื่อการ สอนประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15 พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทัศพร สุวรรณปักษ์.(2550).การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บรรพต แสนสุวรรณ.(2550).การพัฒนากิจกรรมการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองผือเทพนิมิต. สกลนคร:มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร
- บุญชม ศรีสะอาด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุริยวิทยาสาน.
- พันธพร วุฒิ.(2555).การใช้กิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์สำหรับวัยรุ่น ในสถานสงเคราะห์เด็กบ้านอิมใจ จังหวัดเชียงใหม่.เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิเรียม ชื่นสุวรรณ. (2555). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ยงยุทธวงศ์ ภิรมศานต์. การสอนทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันการใช้สารเสพติด. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางการนุเคราะห์ศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด.

สุปรียา จรทะผา. (2555). ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ต่อพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. ชลบุรี : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, คณะกรรมการ. (2554). การเสริมสร้าง “ทักษะชีวิต” ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, คณะกรรมการ. (2554). การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, คณะกรรมการ. (2555). จุดเน้นต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, คณะกรรมการ. (2555). (ร่าง) รู้ได้อย่างไรว่าเด็กไทยมีทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ